

TEIAA

Taller de Estudios e Investigaciones Andino-Amazónicas

Grupo de Investigación Consolidado 2017SGR26

SIMPOSIO: RELATOS DEL PROYECTO CIVILIZATORIO EN AMÉRICA. PRÁCTICAS Y REPRESENTACIONES DE LAS SOCIEDADES AMERICANAS SIGLOS XIX-XX

4 y 5 de julio de 2018

Objetivo: Debater los relatos del proyecto civilizatorio en América –prácticas y representaciones- elaborados por europeos y su eventual asunción o rechazo por parte de las sociedades americanas. Interesa analizar los supuestos ideológicos y las categorías utilizadas por los europeos y americanos; la reelaboración que los americanos hicieron de este proyecto en que, frecuentemente, los grupos dirigentes se construyeron como un “nosotros” civilizado frente unos “otros” subalternos, en algunos casos considerados “bárbaros” y “salvajes”; las representaciones de América que se hicieron en museos y exposiciones.

Asistencia libre y gratuita. Actividad formativa del Máster en Estudios Latinoamericanos y del programa de doctorado “Sociedad y Cultura”, estudios de posgrado impartidos por la Universidad de Barcelona

La inscripción, previo pago de 45 €, dará derecho a obtener:

- el certificado de aprovechamiento
- la monografía derivada del Simposio, algunas publicaciones del TEIAA y material del Simposio

Inscripción: Taller de Estudios e Investigaciones Andino-Amazónicas. Facultad de Geografía e Historia de la UB. C/ Montalegre 6-8. 08001, Planta 3ª. Contacto para formalizar la inscripción: teiaa@ub.edu

Organiza: Taller de Estudios e Investigaciones Andino-Amazónicas (TEIAA)

Patrocina: Ministerio de Economía y Competitividad (HAR2015-64891-P (MINECO/FEDER, UE). Comissió de Recerca de la Facultat de Geografia i Història. Instituto Francés de Estudios Andinos (UMIFRE 17 CNRS MAEDI USR 3337 Amérique Latine).

PROGRAMA

Miércoles, 4 de julio de 2018

Sala de Juntas de la Facultad de Geografía e Historia de la UB. Planta baja

9.00 h. Acreditación de los participantes

9.15 h. Apertura a cargo del Dr. Ricardo Piqueras, decano de la Facultad de Geografía e Historia

9.30 h. Presentación del Simposio a cargo de la Dra. Pilar García Jordán, directora del TEIAA

SESIÓN 1

9.45 h. Chiara Vangelista (Università di Genova). *Indios vestidos, indios desnudos. Representaciones en Brasil entre los siglos XIX y XX*

10.30 h. Chiara Pagnotta (Universidad de Cádiz / TEIAA). *Forjando ciudadanos aptos para el progreso. Un análisis a partir de las fotografías del Oriente ecuatoriano y de los shuar publicadas en el Boletín Salesiano (1893-1941).*

11h.15 h. Pausa-café

11.45 h. Catherine Heymann (Université Paris Nanterre). *Representaciones del caucho (s. XX-XXI): de las imágenes de propaganda cauchera al "archivo de la memoria" en las artes visuales contemporáneas en la Amazonía peruana.*

12.30 h. Relatoría y debate a cargo de Pilar García Jordán

SESIÓN 2

15.30 h. Antonio Acosta (Universidad de Sevilla / IHEAL / TEIAA). *El "progreso" en El Salvador desde la segunda mitad del siglo XIX*

16.15 h. Christophe Giudicelli (Université Rennes 2). *De restos atávicos de barbarie a gloriosos antepasados autóctonos, de missing links a piezas de museo. Los indígenas diaguitas-calchaquís y el relato nacional argentino. 1875-1910*

17.00 h. Relatoría y debate a cargo de Isabelle Combès

17.30 h. Pausa-café

18.00 h. Patricia Martínez i Álvarez (Universidad de Barcelona / TEIAA). *Prácticas y representaciones de mujeres sobre mujeres: América, siglo XIX*

18.45 h. Cielo Zaidenweg (Universidad de Barcelona / TEIAA). *Armonía y justicia social en la Nueva Argentina. Transmigando e instalando representaciones nacionales en España (1946-1955)*

19.30 h. Relatoría y debate a cargo de Chiara Vangelista

Jueves, 5 de julio de 2018

Sala de Juntas de la Facultad de Geografía e Historia de la UB. Planta baja

SESIÓN 3

9.00 h. Carla Redó Puente (Universidad de Barcelona / TEIAA). *La (re)presentación del noroeste boliviano a través de los relatos de viajeros. El caso de Apolobamba, 1830-1905.*

9.45 h. Isabelle Combès (Institut Français d'Études Andines / CIHA). *El Delegado y sus indios. Leocadio Trigo en el Chaco boliviano (1904-1909)*

10.30 h. Relatoría y debate a cargo de Antonio Acosta

11.00 h. Pausa-café

11.30 h. Pilar García Jordán (Universidad de Barcelona / TEIAA). *La construcción del guarayo "civilizado" frente al "bárbaro" sirionó. Un análisis de la representación de las poblaciones indígenas de las tierras bajas bolivianas a fines del siglo XIX e inicios del siglo XX*

12.15 h. Anna Guiteras Mombiola (Universitat de Barcelona / TEIAA). *Reflejos de una "tarea indigenista". Estrategias civilizatorias de los núcleos escolares selvícolas de la Amazonía boliviana*

13.00 h. Relatoría y debate a cargo de Christophe Giudicelli

Clausura

**SIMPOSI: RELATS DEL PROJECTE CIVILITZATORI A AMÈRICA.
PRÀCTIQUES I REPRESENTACIONS DE LES SOCIETATS AMERICANES,
SEGLES XIX-XX**

4 i 5 de juliol de 2018

Objectiu: Debatre els relats del projecte civilitzatori a Amèrica –pràctiques i representacions- elaborats per europeus i la seva eventual assumpció o rebuig per parts de les societats americanes. Interessa analitzar els supòsits ideològics i les categories emprades pels europeus i els americans; la reelaboració que els americans van fer d'aquest projecte en el qual, freqüentment, els grups dirigents es van construir com un 'nosaltres' civilitzat enfront d'uns 'altres' subalterns, en alguns casos considerats 'bàrbars' i 'salvatges'; les representacions d'Amèrica que es van fer en museus i exposicions.

Assistència lliure i gratuïta. Activitat formativa del Màster en Estudis Llatinoamericans i del programa de doctorat "Societat i Cultura", estudis de postgrau impartits per la Universitat de Barcelona

La inscripció, previ pagament de 45 €, donarà dret a obtenir:

- el certificat d'aprofitament
- la monografia derivada del Simposi, algunes publicacions del TEIAA i material del Simposi

Lloc d'inscripció: Taller d'Estudis i Investigacions Andino-Amazònics. Facultat de Geografia i Història de la UB. C/ Montalegre 6-8. 08001, Planta 3^a. Contacte per formalitzar la inscripció: teiaa@ub.edu

Organitza: Taller d'Estudis i Investigacions Andino-Amazònics (TEIAA)

Patrocina: Ministerio de Economía y Competitividad (HAR2015-64891-P (MINECO/FEDER, UE). Comissió de Recerca de la Facultat de Geografia i Història. Instituto Francés de Estudios Andinos (UMIFRE 17 CNRS MAEDI USR 3337 Amérique Latine).

PROGRAMA

Dimecres, 4 de juliol de 2018

Sala de Juntes de la Facultat de Geografia i Història de la UB. Planta baixa

9.00 h. Acreditació dels participants

9.15 h. Apertura a càrrec del Dr. Ricardo Piqueras, degà Facultat de Geografia i Història

9.30 h. Presentació del Simposi a càrrec de la Dra. Pilar García Jordán, directora del TEIAA

SESSIÓ 1

9h.45 h. Chiara Vangelista (Universit  di Genova). *Indis vestits, indis despullats. Representacions a Brasil entre els segles XIX i XX*

10.30 h. Chiara Pagnotta (Universidad de Cádiz / TEIAA). *Forjant ciutadans aptes per al progrés. Una anàlisi a partir de les fotografies de l'Orient equatorià i dels shuar publicades en el Butlletí Salesi  (1893-1941)*

11.15 h. Pausa-caf 

11.45 h. Catherine Heymann (Université Paris Nanterre). *Representacions del cautxú (s. XX-XXI): de les imatges de propaganda cautxera a l'"arxiu de la memòria" a les arts visuals contemporànies a l'Amazònia peruana*

12.30 h. Relatoria i debat a càrrec de Pilar García Jordán

SESSIÓ 2

15.30 h. Antonio Acosta (Universidad de Sevilla / IHEAL / TEIAA). *El 'progrés' a El Salvador des de la segona meitat del segle XIX.*

16.15 h. Christophe Giudicelli (Université Rennes 2). *De restes atàvics de barbàrie a gloriosos avantpassats autòctons, de missing links a peces de museu. Els indígenes diaguitas-calchaquis i el relat nacional argentí. 1875-1910*

17.00 h. Relatoria i debat a càrrec de Isabelle Combès

17.30 h. Pausa-cafè

18.00 h. Patrícia Martínez i Álvarez (Universitat de Barcelona / TEIAA). *Pràctiques i representacions de dones sobre dones: Amèrica, segle XIX*

18.45 h. Cielo Zaidenweg (Universitat de Barcelona / TEIAA). *Harmonia i justícia social a la Nueva Argentina. Transmigrent i instal·lant representacions nacionals a Espanya (1946-1955).*

19.30 h. Relatoria i debat a càrrec de Chiara Vangelista

Dijous, 5 de juliol de 2018

Sala de Juntes de la Facultat de Geografia i Història de la UB. Planta baixa

SESSIÓ 3

9.00 h. Carla Redó Puente (Universitat de Barcelona / TEIAA). *La (re)presentació del nord-oest bolivià a través dels relats de viatgers. El cas d'Apolobamba, 1830-1905.*

9.45 h. Isabelle Combès (Institut Français d'Etudes Andines / CIHA). *El Delegat i els seus indis. Leocadio Trigo al Chaco bolivià (1904-1909)*

10.30 h. Relatoria i debat a càrrec de Antonio Acosta

11.00 h. Pausa-cafè

11.30 h. Pilar García Jordán (Universitat de Barcelona / TEIAA). *La construcció del guarayo "civilitzat" davant del "bàrbar" sirionó. Una anàlisi de la representació de les poblacions indígenes de les terres baixes bolivianes a fins del segle XIX i inicis del segle XX*

12.15 h. Anna Guiteras Mombiola (Universitat de Barcelona / TEIAA). *Reflexos d'una «tasca indigenista». Estratègies civilitzadores dels nuclis escolars silvícoles de l'Amazònia boliviana*

13.00 h. Relatoria i debat a càrrec de Christophe Giudicelli

Cloenda

